

Ján Hollý – 1785 – 1849 ---- narodil sa v Borskom Mikuláši v rodine roľníka, študoval eológiu v Trnave. Pôsobil ako katolícky kňaz, 29 rokov strávil na chudobnej fare v Maduniciach. Pri požiari mu vyhorela fara, nestihol pred ohňom ujsť a ten mu poškodil zrak. Dožil u priateľa na Dobrej Vode. Tam ho v roku 1843 navštívili Štúr, Hodža, Hurban, aby muoznámili, že sa dohodli na novom spisovnom jazyku.



Ťvorba: tri rozsiahle epické skladby / **EPOSY** s historickou témou z obdobia Veľkej Moravy.
Ľpos – rozsiahla epická skladba

Cirillo-Metodiada – epos o slovanských „apoštoloch“

Ťlav – nepridržiava sa historických faktov, autor si domýšľa dej i slovanské mytologické bytosti v zmysle klasicistickej požiadavky.

Svatopluk - je veľká epická skladba – **hrdinský epos** („vítazská báseň v 12 spevoch).

ukážky : **UKÁŽKA 1**

Ľpívam, jak hroznú Svatopluk na Karolmana véďel

/ojnu; i jak vítaz, seba aj svůj od jeho vládi

Ľslobodiv národ, ňepodľehlí stal sa panovník;

U U / - - / - U U / - - / - U U / - -

A zmužilich velké založil královstvo Slovákov.

Ľmko milá, jestliž mňe si v mích kedí prispela pesňách,

/čil najvác prispej na pomoc; ťebe všeckí ti dobre

Známí sú bojové; poňeváč sama buďto na Bílích

Ťkedě horách, buď nad Kobilú, v tvém bidľe sedícá,

Aj na Ľevín, aj na hrozné mohla vojska si patriť.

Dielo Svatopluk

dodržiava postupy antických autorov, predovšetkým Homéra a Vergília, nájdeme tu rozsiahle opisy turnajov, iostín.

prelína svet ľudí a svet bohov – okrem pohanských a slovanských bohov sú prítomní aj kresťanskí svätí Konštantín a Metod). Z pekiel prichádza na Devín pohanský boh Černobog, ktorého modly Svätopluk zakázal ictievať.

Hollý využíva **časomerný veršový systém** (je starobylý, uplatňoval sa už v starovekej poézii. Zakladá sa na neraní času, využíva dĺžku slabiky, to je striedanie krátkych a dlhých slabík. V Bernolákovom jazyku neplatilo pravidlo o rytmickom krátení, a teda mohli za sebou nasledovať aj dve dlhé slabiky. Dlhá slabika trvá/meria dvakrát oľko ako krátka.

Hlavná dejová línia:

Vedľajšia dejová línia:

Skladba sa člení na spevy:

I. SPEV:

II. III. IV. SPEV:

V. SPEV:

VI. – XI. SPEV:

XII. SPEV:

Klasicistické znaky diela Svatopluk: útvar epos, časomerný veršový systém, vznešená téma, vznešené postavy (kráľ, svätec, rytier), božstvá, rozprávač nevstupuje do deja, nekomentuje činy hrdinov, epická šírka s hlavnou dejovou líniou a odbočeniami, množstvo hlavných a vedľajších postáv, vstup do deja **je in medias res** (uprostred veci), pretože na začiatku je propozícia, rozsiahle umelecké opisy.

JKÁŽKA 2:

*.. keď uzrie Čeronobog stmievať sa vysoko na skale k nebu
nohutný Devín, čo o ňom oddávna koluje povesť,
iko ho Dobroslava, tá krásna i odvážna deva,
pannami spanilých tvári a nemenej smelými, dala
iad Moravou, tam, kde ju prijíma do svojho lona
Dunaj, prvý raz vztýčiť a odohnať nezničiteľnou
iradbou, no nezabudla ho taktiež aj skrásliť; aj mená
ochodia od týchto silných diev, jemu sa dostalo Devín...*

*.. Než to samé, že tichí, krotkí, a stále pracovní,
ŕež bez dichťícich za krvú a za vojnami kňžat
Váš býval národ, válečným národom inším*



